

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Ne kopljimo samim sebi groba!

Moč, ugled in vpliv vsakega stanu in vsakega poklica sta odvisna od njegove organizacije. Čim boljše organizacijo ima kak stan, tem bolje je poskrbljeno za njegovo izobrazbo in strokovni napredek, za njegove gmotne koristi in za zaščito njegovih interesov.

Kmetški stan pri nas nima strokovne organizacije kakor jo imajo vsi drugi stanovi in poklici, strokovne organizacije, ki bi zastopala njegove koristi napram drugim stanovom pa tudi napram državnim in samoupravnim oblastem. Ima pa kmetški stan pri nas nekaj velikega, s čemer je daleč pred drugimi stanovi: To je njegova gospodarska organizacija: kmetško združništvo zlasti kreditno ali denarno združništvo.

Hranilnice in posojilnice so bile pred vojno opora kmetškega stanu. One so pomagale, da se je slovenski kmet tako izobrazil in je v gospodarstvu tako napredoval. One so rešile slovenskega kmeta iz rok oderuhov in prekupčevalcev z zemljišči. One so zbirale kmetški in delavski denar, kapital malega človeka, in ga zopet dajale malim ljudem za njihovo gospodarstvo ali pa za občekoristne ljudske naprave.

Po vojni so postale razmere za naše posojilnice težke, deloma naravnost obupne. Najhujši udarec je bilo silno padanje denarja, ki je ubilo vsak zmisel in vsako veselje za varčevanje. Dalje so se ljudje med vojno precej navadili na zapravljanje, na lahkomišljeno gospodarstvo po geslu: »Danes še uživajmo, saj ne vemo, kaj bo jutri!« Tretjič pa je nastalo veliko število novih bank tako, da je premalo povedano, ako rečemo da so rastle kakor gobe po dežju. Ustanavljali so jih trgovci in industrijci, da črpajo iz mas denar za svoja podjetja, za svoje spekulacije. Ustanavljali so jih ljudje, ki so hoteli lahko živeti in za dober zaslužek upravljati tuji denar. In tako je v Ljubljani število bank prekoračilo že petnajst, v Mariboru nekoliko manj. Vse te banke pa so v manjših mestih, v industrijskih krajih in v obmejnih krajih ustanovile svoje podružnice, poslovalnice in menjalnice. Napravili so pravcato mrežo, da v njo

lovijo ljudski denar, mrežo gosto in nevarno.

In ko so banke šle na lov na ljudski denar, upozorile so pravo gonjo: grožnje in obljube, zlasti obljuba visokih obresti. Dobro so se zavedale, da izvršijo dvojno delo s tem lovom. Prvič oslabiljo edino ljudsko organizacijo, kmetске posojilnice po deželi, ki so s svojo nizko obrestno mero čitile male ljudi pred izkoriščanjem prekupčevalcev in oderuhov. Drugič zraste s tem kapitalom njihov profit, zraste njihova moč in upliv.

In kakšne morajo biti posledice? Neprijetne so že danes in ako bo šlo tako naprej, postanejo lahko strašne. Vloge v posojilnicah padajo, se krčijo kakor sneg na solncu. Posojilnice ne morejo več dovoljevati posojil potrebnim in sposobnim kmetom in obrtnikom. Zato se bodo morali kmalu zatekati k bankam ali k zasebnim spekulantom radi posojil.

In kar je tu usodno za kmeta, je sledeče. Obrtnik, trgovec, industrialec, ki plačuje visoke obresti, jih prevale na odjemalce. Če ga vsled visokih obresti izdelki oziroma blago več stanejo, jih bo pa dražje računati. Saj tuje blago vsled zaščitnih carin ne more konkurirati. Kmet pa kljub temu, da plačuje višje obresti, ne more povišati cen svojih pridelkov. Za žito velja svetovna cena, ki se tvori na svetovnem trgu, na velikih borzah. Zato kmetijsko gospodarstvo pri nas visokih obresti ne prenese. Kakor hitro bo moral naš kmet plačevati za posojila visoke bančne obresti, bo propadal, bo nazadoval. Vedno globlje bo lezel v dolgove, vedno bolj bo v krempljih oderuha, tako da bo nazadnje moral »na kant«. In zopet bomo imeli tisto žalostno sliko, kakor smo jo imeli pred 30 leti. »Pel bo boben in klical borič!« Razkosovalci kmetških zemljišč pa bodo služili lepe denarje. In drugi kmetje bodo nepremišljeno kupovali, se za kupnino zadolžili in ker se ne bo rentiralo, bodo sami morali isto pot kot njihov prednik: tudi na boben. To so žalostne, a resnične izkušnje. Tako je bilo z nemškimi kmetom, preden so se začele ustanavljati kmetске zadruge. Tako je bilo pri nas pred nekako tremi desetletji.

Prijatelji kmetje in zadrugarji! Branimo se te nevarnosti, preden nas zgrabi za

vrat! Ne pustimo, da bi naše kmetsko združništvo propadlo! Zavedajmo se, da se le skupno, le združeni v zadrugah moremo uspešno braniti. Našim zadrugam pa moramo dati možnost, da živijo, moramo jim dati ves kmetški denar. Kaj zato, če dobimo en ali dva procenta višje obresti v bankah, če pa moramo imeti strašno zavezo, da izdajamo kmetске koristi, da pomagamo izkoriščevalcem kmeta! Če bo pa ves kmetški denar v naših posojilnicah, potem bodo te dovolj močne trdnjave, da nas zavarujejo, pa magar če kapitalizem strelja z največjimi topovi, magari če zviša obrestno mero od 20 na 30 odstotkov.

Se eno. Strašne pritožbe so na draginjo. Toda kar kmet proda, to mora po ceni prodati. Le kupiti mora vse strašno drago. Ne mislite, da iščejo vsi trgovci, obrtniki in industrijci tako oderuške dobčke. Oni delajo v svojih podjetjih s tujim denarjem, za katerega morajo bankam plačevati neznosne obresti. Te obresti seveda prevalejo na kupca. Zato je vse, kar kupujete, tako strašno drago. Banke, neštene banke delajo draginjo, ker zahtevajo oderuške obresti. Same plačujejo vlagateljem 5 do 8 procentov, posojajo pa po 15 do 24 procentov. Na ta način spravljajo skupaj potrebni denar, da plačujejo tropo uradništva, da plačujejo dividende, tantijeme, da zidajo palače in da zbirajo velike rezerve. Ali ni to oderuško, delati s 100 ali celo z 200% dobičkom, kakor delajo banke. Same plačujejo vlagateljem po 5, posojajo po 15, plačujejo po 8, posojajo po 24. Tu je vzrok draginje, glavni vzrok.

Pa se ne najde danes človek, ki bi javno in pogumno oznanjal boj temu oderuštvo; pa ga menda ni zakona, ki bi zgrabil verižništvo in oderuštvo pri korenini: pri bankah. Vse se boji njihove moči, njihovega vpliva, ki sega na vsa polja: tudi na politično.

Ako hočemo, da bo kmetško gospodarstvo napredovalo in da bo kmetški denar služil kmetu, potem moramo nazaj k našim posojilnicam. Njim moramo zaupati ves naš kapital, čeprav mogoče dobimo en ali dva procenta manje obresti. Če so obresti manje, je pa varnost večja!

V vsako hišo „Domoljuba“!

Brez morale.

V zadnjem času se je v evropski politiki izvršil dogodek, ki sijajno znova dokazuje že zdavnaj znano dejstvo, kakšno razbojniško vest imajo najvišji evropski državniki. Pravičnost in družinska skupnost vseh narodov, to so tem visokorodnim razbojnikom docela neznani pojmi. Čisto dosledno: če Boga ni, tudi ni njegovih postav, ki so vekomaj nespremenljive. Na mesto božje pravičnosti stopi človeška, ki je vsak dan drugačna. Na mesto Boga stopijo razni Mussoliniji, ki delajo najvišje postave, kakor jim kaže. In kakor so ti moderni bogovi-rzbojniki s svojimi prevrnjenimi pojmi o morali pred leti potegnili vesoljni svet v prepad, tako mora tudi morala sedanjih vlastodržcev upropastiti Evropo.

Stvar je ta-le:

Medzavezniška razmejitvena komisija je delala mejo med Albanijo in Grčijo. Med člani te komisije so bili tudi Italijani. V nekem gozdu na grškem ozemlju so bili člani italijanske komisije napadeni in usmrčeni. Ker pa napadalci niso izvršili rop, je bilo jasno, da je bil umor političnega značaja.

Italiji je umor nadvse dobrodošel. Vedno in vedno je iskala povoda, kako bi se popolnoma zasedla na vzhodni obali Jadranskega morja in na ta način dobila premoč tudi na Sredozemskem morju in zlasti na Balkanu. Sedaj se ji ponuja lepa prilika, da poskusi, če se ji posreči. Poslala je Grčiji radi umora zahteve, katerih nobena država, če je tudi zanič kot je Grška, ne more izpolniti, če kaj drži na svojo čast. Italija je to seveda vedela, da se Grčija ne bo kratkomalo uklonila in je takoj poslala vojno brodovje v vzhodne vode ter s silo zasedla otok Krf.

Takavna samo razbojnič.

Grdobija pa gre še dalje.

Po vojski se je ustanovilo Društvo narodov, ki naj bo najvišja sodna oblast v razporih med posameznimi državami. Ta ustanova je dobra, ker ima namen pravočasno preprečiti vojno. Vse evropske države so pristopile k društvu in se s tem zavezale, da v slučaju razpora predložijo zadevo pred Društvo narodov, kjer naj se stvar mirnim potom reši.

Razpor med Italijo in Grčijo je tu. Da se prepreči vojna, je Društvo narodov takoj poseglo vmes, da se spor reši mirnim potom. A kaj store Italijani? Ker se boje, da bo Društvo narodov Italiji upravičeno bralo levite radi grdega nasilja nad slabotno Grčijo, ki se niti braniti ne more, so izjavili, da Društvo narodov pri tem sporu nima nič govoriti in da rajši izstopijo iz Društva, kot pa da bi se podvrgli razsodišču.

Čemu pa potem društvo, če bo pa vsaka država, ki ima slabo vest in slabe namene, izjavila, da nikogar nič ne briga. To je ravno tako, kot če bi ropar napadel mirnega potnika, ga oropal ter potem izjavljal, da sodišče nima pri tem nič govoriti in da je to njegova reč. Če bi to obveljalo, potem človek kmalu niti na sredi Ljubljane ob belem dnevu nisi življenja varen. Posledica bi bili vedni po-

boji in umori, popolno brezpravje in splošni propad. Isto velja med državami. Na ta način kmalu prijdramo do nove svetovne vojske.

Pa ta grdobija še vedno ni cela.

Vsa Evropa, če ima še kaj interesa na tem, da se v lastni krvi ne zaduši, bi se morala vzdigniti zoper nesramnost Italije, ki ne pripoznava oblasti Društva narodov, kadar je njeni brezmejni požrečnosti to na potu. Toda ne! Tudi druge države so začele najprej računati, kaj bo trenutno zanje najbolj prav — če drže z Italijo ali da se postavijo proti njej.

Tako se je Francija, ki jo vladačo samo velekapitalistični krogi in njihovo časopisje, takoj postavila na stran Italije samo zato, ker italijansko prodiranje proti vzhodu draži Angleže, ki se bodo zato rajši pečali bolj z vzhodom kot pa s porurskim vprašanjem. Zakaj Francozi težko čutijo angleško cokolj v Porurju in ne morejo proti Nemcem tako postopati kot bi radi.

Angleži pa so nasprotno kljub precejšnjemu prijateljstvu z Italijo takoj odločno nastopili proti njej. Razumljivo: Anglija se boji močne države na vzhodu. Saj Italija ni tako močna, kot se široko usti, toda močnejša je vendarle kot uničena Grčija, ki Angliji nikoli nič škodovati ne more.

Društvo narodov, velika plemenita ustanova v blagor človeštva, pa postaja spricho evropskih ministrskih razbojnikov prazna beseda.

Zato bo bodočnost Evrope žalostna.

Potres na Japonskem.

Potres, ki je 1. septembra opoldan v teku par sekund uničil glavno mesto Japonske Tokio ter veliko industrijsko in pristaniško mesto Jokohama, je bil tako grozen, da najde komaj podoben slučaj v zgodovini. Potres je pokopal pod sabo — kakor se more približno ceniti — do 400 tisoč ljudi. Ker so bile razdejane plinove cevi in razni objekti, kjer je gorel ogenj, se je kmalu razširil po mestu požar, ki je tem groznejše divjal, ker so hiše večinoma lesene. Zakaj Japonska je zemlja potresov, ki so tako pogosti, da so Japonci že način zidanja svojih hiš prilagodili potresnim razmeram — stavijo večinoma nizke in lesene hiše.

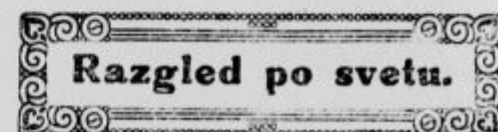
Ker so velika industrijska podjetja skoro uničena, največje pristanišče, ki je vzdrževalo glavni tok japonske svetovne trgovine, pa skoro razdejano, zato je Japonska s potresom utrpela tudi veliko izgubo na svoji trgovski in politični moči. Bila je dosedaj ne samo po imenu, temveč v resnici velesila, ki so se je zlasti bali Angleži in Amerikanci. Zakaj veliki Tihi ocean, ki pomanja najogromnejšo in najbolj dobičkanosno trgovsko pot za veliko industrijo, je s svojim brodovjem vedno bolj obvladovala Japonska ter polagoma izpodirala Amerikance in Angleže. Zato je zlasti med Ameriko in Japonsko že od nekdanj vladala velika napetost.

S potresom je japonska za nekaj let gotovo znatno potisnjena v ozadje ameri-

kanska in angleška trgovina pa hosta skušale med tem časom osvojiti del japonskega trga. Seveda si bo Japonska v nekaj letih zopet pomagala kvišku.

Razdejanje, ki ga je povzročil potres, cenijo na milijardo funtov šterlingov škode, kar je po naše čez tristo milijard dinarjev. Seveda je ta cenitev podana samo na prvi pogled. Ogromno škodo bodo utrpeli razni tuji zlasti angleški in ameriški podjetniki, ki so imeli svoje velike tovarne — zlasti predilnice v Tokiu in Jokohami. Istotako so občutno prizadete angleške in ameriške zavarovalne družbe, ki bodo za požare morale plačevati velikanske odškodnine.

Po novejših poročilih je splošna zmeda, ki je nastala po potresu, nekoliko polegla. Mrličje so pometali v morje ali jih sežgali, tolpe roparjev, ki so izrabili požar in začeli ropati, so postrelili, proglašeno je bilo vojno stanje in tako se polagoma vrača red, prva razburjenost, ki vse še groznejše gleda, kot je v resnici, je prešla in šele tedaj bo mogoče dobiti zanesljivih podatkov o razdejanju, ki ga je povzročila ta najhujša in najgroznejša šiba božja.

DOMA.

Reško vprašanje se še ni rešilo. Verolomna Italija na noben način neče izpolniti obvez rapalske in stamagheritske pogodbe. Reko hoče priklopiti Italiji, da se je slovesno obvezala, da hoče čuvati nad njeno popolno neodvisnostjo vse večne čase, pa tudi baroške luke nam noče dati brez pridržka. V Rimu so se v jugoslovansko-italijanski komisiji dolgo časa vršila pogajanja toda brezuspešno. Zato so se zaključila. Sedaj je začela posredovati med Italijo in Jugoslavijo Francija, seveda v prilog Italije. Ker vemo, da je Pašić velik prijatelj Francije in mu je za Slovence in Hrvate toliko kot za papeža v Rimu, smo prepričani, da bodo Italijani končno vedno zmagali. Tudi tu nas samostojno-liberalni centralizem, ki je izročil vso oblast v državi samo Srbom, neskončno tepe. Tako so tudi slovenski liberalci in samostojneži skrivni, da srbijanski politiki prodajo slovenske in hrvaške koristi našim dednim sovražnikom.

DRUGOD.

Razpor med Italijo in Grčijo še ni poravnani, ker se je boj prenesel na občutljivejšo točko: na razmerje med Francijo in Anglijo na eni strani ter na italijanske poskuse dobiti nadvlado na Sredozemskem morju in na Balkanu.

Italija ni zasedla samo otoka Krf, temveč tudi več sosednih otokov. Zasedba stane vsak dan en milijon lir, katere hoče Italija naprtiti Grčiji. Francosko velekapitalistično časopisje se je odločno postavilo na stran Italije samo s tem namenom, da bi Angleži dobili tekmeča na vzhodu, kar bi njihovo pozornost obrnilo od Porurja. Francoski kapitalisti bi namreč Porurje

radi docela izmzgali, pa jim Anglija dela težave.

Anglija se je postavila na stran Grčije in neizprosno zahteva, da se razpor predloži v rešitev Društvu narodov, kar pa Italijani odločno odklanjajo. Sicer se Italijani silno trudijo, da bi Angleže pridobili, toda le-ti čutili in vohajo italijanske namene, ki so skriti za Krfo in neizprosno vztrajajo na svojem stališču.

Mala antanta, zlasti Jugoslavija, je upravičeno zelo razburjena nad postopanjem Italije. Vsak nov korak Italije na Balkanu pomeni oslabitev Jugoslavije. Zato antanta z Anglijo vred zahteva, da se spor na zadeva med Italijo in Grčijo predloži Društvu narodov, sicer bodo vse države v znak protesta izstopile iz Društva.

Zadnje poročilo pravi, da je zadevo vzela v roke veleposlaniška konferenca, ki je zavzela posredovalno stališče, kar sta obe stranki sprejeli.

Nova nemška vlada z dr. Stresemannom na čelu skuša dobiti stik s francoskimi gospodarskimi krogi in začeti z njimi di-

rektna pogajanja. Dr. Stresemannov zaupnik dr. Wirth hodi po glavnih evropskih mestih in poizveduje za mnenje raznih vladnih krogov. Gotovo bo to v velik blagoslov celi Evropi, če se najde v francosko-nemškem sporu zadovoljiv izhod.

V Italiji je dal Mussolini vsem fašistovskim časnikařem nalog, da otvorijo ogenj na ljudsko stranko, ki se trdno ustavlja fašistovskim nasiljem. Prišel se bo boj med fašisti in popolari na življenje in smrt, zakaj ljudska stranka ne bo od svojih načel popustila, kakor so socialisti.

V Belgiji ima nova vlada vedno večje težave z zemljoradniki in komunisti. Meščanski blok — to so vse stranke, ki so proti zemljoradnikom in komunistom — ne drži dobro in poka na vseh koncih. Zato je ministrski predsednik Cankov začel z nasilji kakor vsak državnik, ki nima večine ljudstva. Najprvo se bo spril nad učitelje, ki v ogromni večini pripadajo zemljoradnikom. Tudi Cankov bo doživel razočaranje.

Gospodarski obzornik.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	3.sept.	7.sept.	10.sept.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	368 —	369 —	370 —
avstrijske krone (sto)	— 53	— 53	— —
češkoslov. krone (ena)	— —	11 12	— —
angleški funti (eden)	— —	— —	— —
francoski franki (eden)	— —	— —	— —
italijanske lire (ena)	15 84	16 04	16 —
bolgarski lev (eden)	3 36	— —	— —
carški rubliji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	— —	— —
rumunski lei (eden)	— —	— —	1 60
švicarski franki (eden)	— —	— —	67 60
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mađarske krone (sto)	— —	— —	1 80

g 20kronski zlatnik je vreden 1380 K.

g Zamenjava »kovačev«. Finančna deželna blagajna v Ljubljani in blagajne davčnih uradov bodo posredovale zamenjavo 10 dinarskih novčanic državne izdaje in jih tudi pogojno sprejemale od strank v plačilo do vključno 1. februarja 1924. Stranke, ki hočejo te novčance pri omenjenih državnih blagajnah zamenjati ali pa z njimi izvršiti plačilo, naj jih predlože z dvema spiskoma, na katerih naj stranka označi ime, priimek, bivališče, število oddanih novčanic in od vsake novčаницe številko in serijo. En primerok spiska bodo prevzemajoče blagajne vrstile strankam s potrdilom o prejemu. Cini bodo podružnice Narodne banke novčance preizkusile, dobe stranke proti pokazuju vrnjenega spiska in proti posebni nekolkovanji pobornici za pristne zamenjane novčance protivrednost pri blagajnah, kjer so jih v zameno položile. Za ugotovljene ponarejene bankovce pri zamenjavi se protivrednost ne bo izplačala. Ako pa bi bilo s falsifikatom izvršeno plačilo, je polagatelj dolžan, da takoj naknadno položi to vsoto pri državni blagajni. Posredovanje pri zamenjavi teh novčanic po državnih blagajnah se bo vršilo v gori označenem roku samo v mestih, kjer ima Narodna banka podružnice. Kjer pa obstoje podružnice, se bo zamenjava vršila neposredno pri podružnicah, oziroma od 10. februarja 1924 naprej pri Narodni banki v Belgradu.

g Koliko je vreden japonski Jen? Japonska je danes vsled svoje nesreče predmet vsesplošnega razpravljanja. Pred vojno je veljal en Jen približno eno avstrijsko krono. Danes pa stane na londonski borzi 2 šilinga in dve peni ali po vrednosti

ceviz: na London na zgrebski borzi približno 50 dinarjev.

CENE.

g Celjski trg Govedina: v mesnicah I. vrste 25 do 27, ha trgu I. vrste 25, II. vrste 23, jeta in ledvice 23, loj 10 do 25; telečina: I. vrsto 30, II. vrste 28 do 29, jeta 25, pljuča 23; svinjina: prasičje meso I. vrste 30 do 35, II. vrste 28 do 30, slanina 38 do 40, mast amerišanska 35, domača 40, šunka 50, prekajeno meso I. vrste 42 do 50, II. vrste 42. Perutnina: piščanec 15 do 25, raca 50, gos 100 do 110. Mleko 3.75, maslo surovo 55, čajno 70, jajce 2. Pijače: vino stero 13 do 15, novo 8 do 12, pivo 6.50 do 8, žganje 28 do 30. Sadje: jabolka kg 4 do 6, hruške 3 do 8, breskve 15, češnje 5. Zito: pšenica 375, rž 325, ječmen 300 do 320, oves 800 do 320, koruza 320, grah 1000, leča 1200. Krma: seno sladko 100, polslačko 75, kisto in slama 50. Zelenjava: salata: komad glavate 0.50 do 0.75, endivje 0.25 do 0.50, ohrovt 1, karfiol 2, koleraba 0.50 do 1, paradižniki kg 4 do 4.50, kroknji graha 1.50, fižola 2.50, krompir 1.25 do 1.50.

g Tržne cene v Mariboru. Novi tržni cenik izkazuje samo izpremembe pri mesnih cenah in pri mlevskih izdelkih. Cena za prvovrstno goveje meso je poskočila od 24.25 Din na 25 do 27.50 Din; pri III. vrsti je padla od 21 do 22 Din na 17 do 20 Din; pri telečini je zopet poskočila od 25 do 27.50 Din na 31.50 Din. Cena pri kruhu in mlevskih izdelkih je padla za 50 par (kg belega kruha stane 7 Din; žemlja 50 par). Zito izkazuje neizpremenjene cene. Jajca so se podražila za 50 par (stanejo 1.75 do 2 Din). Cena krmi se vzdržuje in sicer od 100 do 112 Din. Cena zelju: glava zelja je padla od 8 do 5 Din na 1 do 2 Din. V špecerijem blag se je pocenil sladkor v kristalu za 2 Din; v kockah za 1 Din (cena: kristal kg 22 Din; kocke kg 24 Din).

g Draginja v Nemčiji. Cene v Nemčiji se že nahajajo na višini sovjetske Rusije. Tako stane 1 kilogram masla 12 milijonov, 1 kg sala 6 milijonov, 1 kg kave 11 milijonov, 1 kg govedine 4 do 5 milijonov, 1 kg svinjine 6 do 7 milijonov mark. Brez vrednost marke se vidi posebno iz tega, da je nižje bankovce bolje prodajati kot papir nego jih uporabljati kot plačilno sredstvo.

ZIVINA.

g Cene živini. Zagreb. Zadnji tedenski sejem je bil radi slabega vremena ardenje obiskan. Dogaon dosti slab. Tujih kupecev ni bilo. Cene so bile za kg žive teže: voli I. vrste 15 do 15.50, II. vrste 12.50 do 14, bosanski 7.50 do 13.75, mlada živina

12.50 do 15, krave I. vrste 12.50 do 15, II. vrste 8.50 do 10.50, teleča I. vrste 22 do 23, II. vrste 20.50 do 21, svinje II. vrste domače 23 do 23.75. Seno se je tržilo po 75 do 125, deleja po 100 do 127.50, slama po 60 do 75 Din za metarski stot. — Maribor. Na zadnji svinjski sejem so prignali 387 svinj in dve kozi. Cene prasičev v Din: 5 do 6 tednov stari 165 do 200, 6 do 9 tednov 300 do 400; 8 do 4 mesece 700 do 750; 5 do 7 mesecev 1125 do 1150; 8 do 10 mesecev 1500 do 1700; 1 leto 2000 do 2250. Kupčija slaba. Veliko svinj kakor še nikdar letos, a nič kupecev. Meso: kg žive teže 22.50 do 25 Din; mrave teže 23.75 do 30. Koza 300 do 350.

PROMET.

g Dolgost prog južne železnice, ki jih je prevzela urava v svojo upravo, je nastopni: Spilje—Maribor—Zidani most—Kakek 24.3 km, Maribor—Prevalje do meje 80.4 km in Pragersko—Kotlari 90.8 km. Skupaj 537.3 km. Razen teh večjih prog so se nahajale v upravi južne železnice še nastopne manjše proge: Pakrac—Barč, Ljutomer—Raugona, Grobelno—Rogatec in Poljane—Zreče.

g Tudi Avstrija podpira južno železnico. Kakor poročajo dunajski listi, namerava sedaj tudi Avstrija odobriti pogodbo o južni železnici ter prevzeti s 1. oktobrom južno železnico v državno upravo.

g Za regulacijo rek v Sloveniji. »Jugoslovenski Lloyd« poroča, da je vneseno v proračunu za leto 1923-24 za vzdrževanje regulacij in za nove regulacije rek: a) kot redni izdatki 3 milijone 475 tisoč Din, b) kot izredni izdatki 4 milijone 900 tisoč Din, skupaj 8 milijonov 375 tisoč dinarjev.

IZVOZ IN UVUZ.

g Znižanje izvozne carine na vino. Minister za promet je znižal prevozní tarif za vino. Tarifne postavke za vino so sedaj nižje kakor za druge predmete. Za prevoz dalmatinskih vin pa ta ugodnost ne velja. — Pripominjamo, da je Dalmacija že vse vino prodala.

g Oprostitev uvoza žita in mleka na Češkoslovaško. Kakor izve »Prager Presse« se bo ukinito v najkrajšem času postopanje za dovoljenje uvoza mleka in žita iz inozemstva in bo uvoz teh pridelkov popolnoma prost.

RAZNO.

g Pucelj in njegov načelnik. »Jugoslovenski Lloyd« z dne 1. septembra poroča, da je glede namena ribolova na Ohridskem in Prespanskem jezeru podpisal tozadevno pogodbo v imenu države minister Pucelj, v imenu banke v Ohridu pa načelnik poljedelskega ministristva, kjer je ministral g. Pucelj, poročevalce za ribištvo Mih. Petrović. Narodna skupščina je tako kupčijo sicer odbila, toda zadeva se do danes ni urejena. Res čedno je bilo to sklepanje pogodbe. Minister in ajemu podrejen uradnik sklepata kupčijo...

g »Sadjar in vrtnar« št. 8, glasilo »Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani s sedežem v Ljubljani, je izšel s sledečo vsebino: Iz sadjarstva: Načela pri sušenju sadja, Nekateri cenene konzerve, Nekaj o sadjevcu, knoletni okulanti, V dolenskih sadovnjakih, Pri Dolinški v St. Ilju. Iz vrtnarstva: Okuliranje vrtnic po Fokertovi metodi in Z mariborske razstave. Razen tega prinaša vprašanja in odgovore, drobšč in društvene vesti. List najtopleje priporočamo vsem umnim gospodarjem.

g Zakon o zavarovanju posevkov in pridelkov zoper točo je izšel v »Uradnem listu št. 83 z dne 5. septembra 1923.

g Nemčija izplačuje vojno odškodnino. Nemška vlada je po svojem poslaniku v Belgradu sporočila naši vladi, da se bo izplačevanje vojne odškodnine in dolava materiala iz Nemčije naši državi izvrševala tudi v bodoče brez katerihskoli zaprek.

g Delavske banke. Z gospodarskim in političnim osvobodjevanjem delavstva raste tudi gospodarska sila organiziranega delavstva. To pa daje delavstvu novih moči za nadaljevanje svojega boja, da se popolnoma osvobodi vseh socialnih in ekonomskih spon. Amerikansko delavstvo se trudi, odkar se je l. 1920 ustanovila banka strojevodij, dobiti upliva na gospodarsko politiko združenih podjetnikov. Po poročilu mednarodne strokovne zveze z dne 15. junija 1923 je ravno v zadnjem času znamenoviti močno porast delavskih bank. Od leta 1920 je nastalo 14 delavskih bank, nove banke pa se ustanavljajo.

Neodpušljiva krivda.

Slovenski samostojneži so zopet preoblekli. Samostojna srajca se je tekom par let, odkar jo je nosil g. Pucelj po vseh nečednih potih samostojne stranke, tako umazala, da ni več za med slovensko ljudstvo. Zato je tudi g. Pucelj začutil, da se je treba preobleči, če hoče, da se bo mogel vsaj semintja še pokazati.

To pot so si našli kar srbsko srajco. Naravno! Odkar obstoje, se metali srbskim strankam pod noge in se jim prodajali, končno so se nas prodali srbijskim politikom, ki nas slačijo, dokler bo kaj na nas. Če je Pucelj vse svoje samostojneže, kar jih še ima, zapisal naravnost med Srbe ter prestopil med srbske zemljoradnike, je to popolnoma prav.

Zemljoradniki, h katerim so sedaj samostojneži prestopili, so srbijska stranka, in s tem je povedano vse. Vse srbijske stranke pa so danes take, da vidijo samo Srbe in nikogar drugega.

Očividno so hoteli samostojneži s svojo novo srajco zabrlati svoje stare umazanije — zlasti glasovanje za centralizem, ki je postal za Slovence prava narodna nesreča. Nobene turške vojske niso Slovencem gospodarsko tako zelo škodovala kot samostojno-liberalni centralizem. Zakaj, če bo šlo tako naprej — in naj bo šlo, ker centralizem drži z železnimi kleščami, kar je enkrat zagrabil — bo Slovenija v par letih dežela samih beračev in nemaničev. Zakaj Srbi so dobili s centralizmom tako grozno moč v roke, da dosežejo vse, kar hočejo in poliščejo zadnji krajcar, ki ga imaš v žepu in zadnji rep, ki ga imaš v hlevu. Centralizem je kljub najhujšemu odporu naših poslancev vpešal kuluk, naložil nove strahovite davke, naprtil grozna vojaška bremena. Na drugi strani pa je že nešteto slovenskih ustancov uničil. Ves odpor je brezuspešen: Srbi imajo večino in s to večino neomejeno moč. In danes zide Slovenci s svojimi žulji Belgrad kot Izraelci faraonove palače.

To večino pa so jim pomagali dati slovenski samostojneži, ko so glasovali za centralizem. To je zgodovinska krivda slovenskih samostojnežev, ki je ne pokrije nobena nova srajca, tudi zemljoradniška ne.

IZSLA JE

»DRUŽINSKA PRATIKA« za leto 1924.

Dobite jo v knjigarnah in vseh trgovinah. Cena izvodu 5 Din brez poštne. Preprodajalci dobe popust. - ZAHTEVAJTE JO POVSOD!

GAZELA - milo
GAZELA - milo
GAZELA - milo
GAZELA - milo

se peni, kakor najboljša toaletna mila; je visokoprocentno in je zato štedljivo v porabi; je popolnoma nevtravno, torej ne škoduje perilu; je v ceni brez konkurence.

Tedenske novice.

d Prestolonaslednik. Našemu kralju se je rodil dne 6. t. m. rodil sin, ki po vidovdanski ustavi nasleduje na prestolu. Kraljica Marija, ki se je prav do zadnjega mudila na Bledu, se je prepeljala v Belgrad, ker so srbski politiki hoteli, da mora biti prestolonaslednik rojen v Belgradu. Boter bo prestolonasledniku vojvoda York, ime mu bo menda Dušan Zvonimir. Ob tej priliki je kralj izdal proglas na narod ter proglasil pomilostitev mnogih zločincev, razen onih, ki so obtoženi po zakonu o zaščiti države. — Po Belgradu so se vršile velike manifestacije.

+ Shodi SLS. V soboto dne 8. t. m. se je vršil v Starem trgu pri Ložu, takoj po prvi maši shod, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o političnih razmerah in o zakonih, ki so se vzkončili v zadnjem zasedanju nar. skupščine. Shod, ki je bil dobro obiskan, je sklenil resolucijo, v kateri se protestira proti uveljavljanju kuluka v Sloveniji. — V nedeljo 9. t. m. pa je bil shod na Breznici, kateremu je predsedoval g. župan Finžgar, govoril pa je poslanec Gostinčar. Dobro obiskani shod je soglasno izrekel zaupanje Jugoslovanskemu klubu. — Na praznik 8. t. m. zjutraj se je vršil v Višnji gori shod SLS, na katerem je poročal poslanec Kremžar. Shod je z odobravanjem vzel na znanje poročilo o boju slovenskih poslancev proti krivicam, ki nam jih naloža Belgrad dan za dnem. Shod je končal ob velikih ovacijah SLS. — V nedeljo 9. t. m. zjutraj je imel posl. Kremžar shod v St. Vidu pri Stični. Na zborovanje je prišel neznan moški, vključitvuri že opit, ki je ljudi na tihem hujskal zoper poslance SLS. Temu hujskanju je napravil konec kmečki mož, ki se je oglesil po govoru poslanca k besedi ter vpričo celega zbora povedal, kako neznanec hujska, nakar je poslanec dal zaslužen odgovor neznanцу, ki se ni upal javiti. Shod se je končal ob splošnem pritrdjevanju politiki poslancev SLS. Popoldne istega dne se je vršil shod SLS v Velikem gabru pri Mivcu. Predsedoval je št. viški župnik g. Janez Hladnik. Poročal je posl. Kremžar, ki je natančno razložil boj za našo samostojnost. Tudi tu se je pokazalo, da samostojne in liberalne hujskarije uspehu poštenega dela naših poslancev nič ne zaležejo. Na vseh treh shodih so bile soglasno sprejete resolucije: protest proti kuluku in proti oddajanju našega denarja v Belgrad, proti krivicam, ki se gode Slovencem, za najodločnejši boj za našo avtonomijo ter zahvalo in zaupanje poslancem SLS, združenim v Jugoslovanskem klubu, ker tako moško in pošteno branijo pravice slovenskega ljudstva, čeprav so za sedaj v tem boju čisto osamljeni.

d Shoda SLS sta se vršila v Mirni peči in v Dobropoljah. Na shodih sta poslance Sušnik in Škulj natančno razložila politični položaj. Poslušalci so vsi odobraval politiko Jugoslovanskega kluba ter obsojali

izdajstvo samostojnežev, ki se nad slovenskim kmetom vedno bolj maščuj.

d Volilem SLS v novomeškem političnem okraju. Ker sem se v juliju moral dati v grlo operirati, v poletju nisem mogel po posameznih župnijah prirediti političnih shodov. Po izjavi zdravnikov bom šele čez dober mesec zopet razpolagal s krepkim glasom. Medtem bodo drugi poslanci priredili v novomeškem okraju nekoliko shodov. — Dr. Kulovec, l. r., poslanec.

d Zakaj nič ne naredite? Centralizem vedno hujše gospodari nad Slovenci. Tržno drži s svojimi železnimi kleščami, katere so pomagali zvariti slovenski samostojneži in liberalci in ne spusti. Toda samostojneži in liberalci, ki imajo vsa oblast v Sloveniji v svojih rokah, bi morali vsaj nekoliko poskušati ustavljati se železnim kleščam. Na prvih stolicah slovenske vlade sedijo sami liberalni prvaki, pri kmetijskem oddelku gospodari samostojnež Sancin, veliki župan je veliki samostojni prijatelj Lukan — toda nič se ne napravi. Možje samo kimajo in poljubijo vsako breco, ki pride iz Belgrada. Seveda — gospodje sede na mehku, kaj jih potem brigajo kmetje in delavci!

d Radičeva pisma. Radič se še vedno mudi v Londonu in skuša priti v stik z odločilnimi angleškimi državniki, kar pa se mu po sedanjih poročilih še ni posrečilo. Kar je največ dosegel je to, da bo delavska stranka stavila v parlamentu interpelacijo radi notranjega položaja v Jugoslaviji in bo vlada morala odgovoriti. — Prepričani smo, če bi Radič pravočasno šel v Belgrad namesto v London, da bi veliko več dosegel. — Hrvatska zajednica, stranka, ki se je popolnoma vtopila v Radičevo, zadnje čase ni več zadovoljna z Radičem. Zato je začel zajedničar dr. Surmin snovati novo hrvatsko stranko, ki se bo odločila od Radiča ter stopila v stik s Srbi.

d Sirote — žrtve samostojno-liberalnega centralizma. S 1. novembrom se popolnoma ukine v Sloveniji državna zaščita dece in mladine. Deca bo ostala nepreskrbljena, uradništvo dotičnega oddelka pa je vrženo na cesto. Na drugi strani pa država še vedno plačuje ruske begunce, ki bi se lahko že zdavnaj vrnili v Rusijo. Za tužce in belgrajske koritarje milijone — za Slovence niti pare — to so sadovi samostojno-liberalnega centralizma.

Liberalci in samostojneži, ki zavzemajo ta vplivna mesta pri deželni vladi, kaj sto dosedaj storili, da se centralizem ne bo tako kruto znašal nad Slovenci?

d Nadaljnje žrtve samostojno-liberalnega centralizma. Ministrstvo za socialno politiko je pretekli teden kar na celem postavilo 52 uradnikov oddelka za socialno politiko v Ljubljani na cesto. So to možje, ki so osiveli v javni službi in danes pride belgrajski koritar v Ljubljano ter brez vprašanja o sposobnosti tega ali onega uradnika postavi 52 uradnikov na polje. To je nekaj tako nečuvno balkanskega, ki so ga zmogli le belgrajski cincarji. Liberalni visoki gospodje, ki imajo deželno upravo v rokah, seveda pridno pomagajo.

d Centralizem. Vojni minister brez usmiljenja pošilja v pokoj slovenske in hrvatske častnike — seveda v pokoj brez po-

Sirom domovine.

SENCUR PRI KRANJU.

Tukajšnje izobraževalno društvo uprizori v aedelo, dne 16. septembra v tukajšnji društveni zbornici Finžgarjevo igranje »Verigac«, pri kateri zapoje med odmori tukajšnji pevski odsek izobraževalnega društva krasne pesmi, kakor: »Nman žez izaroc«, »V Korotanc«, Prijazno vabimo vse okoličane in prijatelje poštenega veselja, da pridete v nedeljo v Sencur in ne bo vam žal za popoldno, ki ga boste preživeli v naši družbi. Bog živi!

ZUZEMBERK.

V nedeljo, dne 16. septembra imamo slovesnost posvečevanja zvonov. Slovesnost bo izvršil g. stolni dekan Nadrah. Ob 9. bo sv. maša na prostornem trgu pred trško cerkvijo, po maši govor in obred posvečevanja. Potem se zvonovi v slovesnem spredu predpeljejo na hrib h župni cerkvi ter takoj dvignejo v oba zvonika. Z zahvalno pesmijo, pri kateri bodo že pritrkavali novi zvonovi, se slovesnost zaključi. Ker bo ob tej priliki tudi darovanje za nove zvonove, se ljudje od blizu in daleč vlijudno vabijo na to izredno slovesnost.

IZ VIN PRI ZAGORJU.

Da nismo Vižani kar tako, boste takoj slišali. Izmed vseh podružnic zagorske lare smo se prvi spomnili zvonov. Pred letom smo naročili tri joklene zvonove na Jesenicah. Minuli teden so pa že za potkušnjo doneli po zagorski dolini. Celo noč so veselo potrjavali. To je bilo veselja po dolgih letih tihote. V kratkem času bo slovesna blagoslovitev zvonov. Na ta dan vabimo celo zagorsko in kotrediško dolino k nam in prosimo vsa dobra srca, da bi kaj odrinili za zvonove.

«PEKATETE» — najcenejše testenine. To potrjujejo vse gospodinje, ki so napravile poskušnjo s tem, da so skuhale ob enem te in druge. «PEKATETE» so se vedno zelo nakuhale.

Nekdanja »SKOFOVA« vinska kleč, Pred Skofijo 1 odprta. — Točijo se fina pristna VINAI

Preklic. Tončka Slevce iz Preserij št. 30 pri Kamniku preklicujem, kar sem govorila o Mariji Šarec iz Preserij št. 33, in se ji zahvaljujem, da je odpustila. 5593

TONČKA SLEVEC.

Preklic. Podpisana obžalujem in preklicujem kot neresnično vse, kar sem govorila žaljivega o gospodu Petru in gospe Karolini Učakar iz Zaloge. — V Zagorju, 7. avg. 1923. 5692

IVANA ROGELJ.

Preklic.

Podpisana Mana Osel, posestnikova žena iz Bukovce št. 40 pri Vodich, preklicujem in obžalujem kot neresnične vse besede, ki sem jih razširjala, da sta mi Janez Kimovec in njegova žena iz Bukovce št. 36, kokoši priprala in klala. Ker sem to govorila iz sumničenja, sem ju prosila za oprostitev in se jima zahvalim, da sta za enkrat odstopila od tožbene poti.

MANA OSEL.

Polhove kože

in KOŽE VSEH DIVJIH ŽIVALI v mali in veliki množini kupuje skozi celo leto D. ZDRAVIČ, trgovec z usnjem, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9.

Dioseško semensko DETELJO

doma pridelano, ki pri nas izvrstno uspeva, nudi graščina KRIŽ pri Kamniku.

3*

zaradi finega aromatičnega okusa in velike izdatnosti, vsled katere njegove najfinije mešanice niso dražje kot slabe vrste čaja.

Čaj z znamko »Čajna ročka« se dobiva le v izvornih zavitkih z natisnjeno varšveno znamko. »Čajna ročka« v vseh z lepaki označenih trgovinah.

Malo POSESTVO obstoječe iz zidane, z opeko pokrite HIŠE, z gosp. poslopji, vse v dobrem stanju, štiri orale zemlje pri domu, na željo se dobi tudi več. Leži tik postaje Radohova vas — Lastnik IVAN JERAJ, Škoflje, p. št. Vid p. Zatični.

ČUDILI SE BOSTE kako po NIZKI ceni se dobijo OBLEKE samo pri trdki JOSIP CEH, Trebnje, Stari trg. — Lepe sukn. obleke od 500 Din dalje, lepe ševijot obleke od 600 Din dalje, cajgaste obleke od 300 Din dalje, površniki, dolgi, od 400 Din dalje, površniki, kratki, od 300 Din dalje. — PIŠITE takoj po vzorce, dobite jih brezplačno! Na željo, pri večjem odjemu, se pride na dom pomerit. Trgovci dobijo znaten popust. Obleke se razpošiljajo po vsej Jugoslaviji. — Za pošteno in fino delo se jamči. 5579

Učenca za čevljar. obrt, 15—16 let starega, pošt. staršev, sprejme takoj čevljar. mojster v Zg. Brniku 57, p. Cerklje pri Kranju.

Sprejme se vajenec

pošten in sposoben za MIZARSTVO. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov se izve pri ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3.

POZOR! V noči od 28. na 29. julija t. l. se je izgubil iz Zaloge pri Ljubljani lovski pes, istrski brak, pribl. 50 cm visok, gladke dlake bele barve, rumenih ušes, star poldrugo leto. Ime mu je ISTOK. Najbrž je ostal v kaki vasi pod Ljubljano. Najditelj dobi 100 Din. — IVAN OŽBOLT, nadlovce, Sp. Zadobrova, p. D. M. Polje.

OTVORITEV! nove trgovine v Žužemberku. — Cenj. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril v prejšnji trgovini pri »Košičku« v Žužemberku novo trgovino z mešanim blagom, v posebno lepi IZBIRI razn. manufakturnega blaga za moške in ženske OBLEKE kakor tudi vseh ŠPECERIJSKIH predmetov. Postregel bom vsakogar vedno z dobim blagom in po zelo nizkih cenah točno in solidno. Za obilen obisk se priporoča FRANJO PIRC, trgovina z mešanim blagom, ŽUŽEMBERK.

Brzo-brze-brzo

na vlak v Celje v veletrgovino R. Stermecki, kjer kupite letos **SUKNO**

za moške in voleno za ženske obleke, parhent belo, pisano in rjavoplatno, kakor tudi vso drugo manufakturno robo po čudovito nizkih cenah. V taštem interesu se vsakemu priporoča, da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros cene.

Telefon 438

TOVARNA KANDITO
Fr. Rozman

Aleksandrova cesta 57

pri oroča ose ose e kandito (banbonov) po nanih tovarniških cenah. **ZAHTEVAJTE CE IN!**

SLIVE

in drugo sadje za žganjekuho

kupuje

Veležganjarna M. Rosner & Co., nasl. Viktor Meden, v Ljubljani, Celovška cesta 73.

Prodaja:

lastne izdelke izborne kakovosti:

Slivovico, sadjevec, tropinovec, brinjevec, drožnik, janeževce, rum, konjak, planinc, pelinkovec in druge razne likerje samo na veliko po ugodnih cenah.

SPREJMEM ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA, ki je priden in pošten, s hrano in stanovanjem; naj- stop s 1. oktobrom. — **ANTON KOKALJ**, čevlj. mojster v Poljanah nad Škofjo Loko. 5707

Kravar. Sprejem na večje posvetstvo, blizu Ljubljane — **KRAVARJA** Nastop takoj. — Pismene ponudbe na upravnishvo »Domoljuba« pod šifro: »KRAVAR 5604«.

Izurjenega, poštenega žagarja

SPREJMEM. Plača dobra. Delo trajno. Nastop takoj. — **IVAN PAPLER**, Zgornja Besnica št. 47, pošta Kranj. 5712

Vezan kozolec (toplar),

velikost 10 x 12 m, v dobrem stanju, PRODA JOŽE BURGER, Braše, pošta Smlednik. 5588

KUHARICO

ki opravlja vsa hišna dela, ali pa **SLUŽKINJO**, ki zna samostojno kuhati! Iščete boljša trgovska hiša na deželi. Plača po dogovoru. Nastop takoj. — Ponudbe na upravo lista pod »Poštena 5590«.

Sprejemem vajenca za pekovo obrt po dogovoru. — Naslov pove uprava »Domoljuba« pod šte. 5643.

Kroj učenca in enega **POMOČNIKA** takoj sprejme **ANTON JARČ**, krojač, Ljubljana, Poljanska cesta št. 21. 5599

KUPIM vsako množino

SMREKOVH HLODOV

in drugovrstni **OKROGEL LES** v **POLJANSKI DOLINI**. — Plačam najvišje cene. — Ponudbe na upravnishvo »Domoljuba« pod šte. 5719.

Hotli za žganje!

Vsak kmetovalec si lahko preskrbi lasten bakren **KOTEL** že od 25 litrov naprej po izredno nizki ceni pri tvrdki **Franc Erjavec**, Ljubljana, »Pri zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7. Nasproti Križanske cerkve. — Ne zamudite te izjemne prilike! 5602

GLAVNA ZALOGA PRAVEGA BELEGA

platnenega sukanca

za **KLEKLJANJE ČIPK** za celi škofjeloški okraj. Istotam dobite razno **MANUFAKTURNO BLAGO** po izvanredno nizki ceni. Trgovina **ANTON SAVNIK**, ŠKOFJALOKA, Glavni trg. Velika zaloga! — Nizke cene!

Proda se 900 m³ TRAMOV

v dimenzijah 3/3, 3/4, 4/4, 4/5, 5/6, 5/7, 6/7, 6/8, 7/8, 7/9, 8/9, 8/10, 9/11, 10/12. — Cena za m³ je **DIN 418.75**. — Franko vagon naklada. postaja Slovenija. Ponudbe resnih reflektantov pod šifro »TRAMI« na **Aloma Company**, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 5730

Ni ti treba staviti v loterijo!

Ako boš dobil terno, **KUPI USNJE** na sejmu: na Rakeku, v Braslovčah, Škofljanu, Ribnici, na Bučki in v Črnomlju

na stojnici Franc PERKO in gotovo si zadel terno!

Saj pa že tudi vrabci na strehi čivkajo: Kdor hoče svojo družino **DOBRO OBUTI**, mora **USNJE PRI PERKOTU KUPITI!**

Hrastove spalnice masivne, solidno jamčeno delo, zlasti za ženinine in neveste, **NAPRODAJ** pri: **Ivan MERHAR**, mizar, Stanežiče, št. Vid nad Ljubljano.

JEZIKI!

Cenj. naročnikom »Domoljuba«, zlasti onim, ki imajo svoje in znanje v Ameriki, najljubšeje naznanjam, da sem otvoril oblastveno odobreno pisarno za **PRESTAVLJANJE SPISOV IZ TUJIH JEZIKOV** v slovenščino in obratno. Jamčim pravilnost prestave. Cene zmerne. — Vljudo se priporočam za obila naročila. — **HINKO PRIVSEK**, Ljubljana, **MIKLOŠEVA** cesta šte. 18, I. nadstropje, poleg sodišča.

Neveste!

NOVA TRGOVINA v Ljubljani na Gosposvetski cesti šte. 6. — Vse za balo potrebno izdeluje na novo in tudi popravlja po nizkih cenah. Ima žimo vseh vrst, morsko travo in lepe preobleke. — Se stare zaloge dobrega blaga. — Se priporoča.

Tapetnik RUDOLF SEVER.

Kupujemo stalno vsako množino **HRASTOV**, **BUKOV**, **OREHOV**, **JAVORJEV**, **SMREKOV** in **GABROV**

les v hlodih

za razžaganje. Ponudbe z navedbo cene in količine na: »**DRAGA**«, lesna, trgovska in industrijska družba z o. z., parna žaga, Ljubljana, Jeranova ulica šte. 15. 5272

Veliko zalogo

poljedelskih strojev

priporoča

Franc Hitti, Ljubljana

Sv. Martina cesta 2.

Jugoslovanski kreditni zavod

v **LIUBLJANI**, Marijin trg št. 8

registrirana zadruga z omejeno zavezo

sprejema vloge obresti brez od- na knjižice in 7% bitka rentnega plača čistih in invalidskega davka. Za večje in stalne vloge kakor tudi vloge v tekočem računu obrestovanje po dogovoru. — Podeljuje kratkoročne trgovske in personalne kredite najkulantneje.

Polhove kože

in vse druge **KOŽE** divjačine, **KUPUJE** skozi celo leto trgovina usnja **D. ZDRAVIČ**, Ljubljana, Sv. Florijana ulica šte. 9. 5162

Lanene TROPINE

lastnega izdelka. po najnižji ceni prodaja **Al. Tram-puš**, izdel. lanenega olja, Golobrd 28, p. Medvode.

Oblačilno blago prodaja

najceneje

manufakturna trgovina

JOS. STOPAR

Ljubljana

Dunajska cesta št. 21.

And. Jakil tovar. koč in čevljev d. d., **KARLOVAC**

Prodajalna Ljubljana, Poljanska cesta št. 13.

Bogato skladišče **moških, ženskih in otroških čevljev** iz telečega boksa v vseh barvah, govejega boksa in rjave kravine.

Solidno delo!

Znižane cene!

Miši, podgane, stenicice, šenrki

in vsa golazen mora poginiti ako uporabljate moja najboljša preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim in hišnim mišim Din. 7-80, za podgane Din. 7-90, za šenrke Din. 7-50, za stenicice Din. 7-60, uničev. moljev Din. 6-—, proti mrčesom Din. 7-90, masilo proti nsem pri ljudeh in pri živalih Din. 4-—, za uši v obliki in perila Din. 7-90, tinkt. proti mrčesu za sadju in na zelenjavi Din. 7-90, proti mravljam Din. 7-80.

Preprodajalci dobe popust. Pošilja po povzetju Zavod za ekspedicijo: **ARTES**, kem. laboratorij **M. JUNKER**, Petrinjska ul. 3, Zagreb 1.

Kmečki posestniki!

Pri prodaji ali nakupu posestev boste imeli

najboljši uspeh

že se obrnete na

„POSEST“

obl. konc. pisarna Ljubljana, Poljanska c. 12.

Na prodaj in v zamenjavo veliko kmečkih posestev, vinogradov, mlinov in žag.

SINGER

šivalni stroji

Na celem svetu znani kot najboljši.

Podružnice in zastopstva v vseh mestih.

LIUBLJANA, Šelenburgova ulica 3. — Centrala za državo **S. H. S.**
Zagreb, Maruličeva ulica 5, II. kat.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Brdlike
Želne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prečna 1

Veliko izbiri

In UGODNE CENE najdete pri
nakupu suknenege in manu-
fakturnega blaga za moške in
ženske v Ljubljani

Pred Skofjo
Lingerjeve
Medarske ulice

R. Miklauc, „Pri Skofu“

Obstoja trdke blizu 60 let
Razpošilja se tudi po pošti

CEMENT, PREMOG in strešna opeka

stalno v zalogi pri **H. PETRIČ, LJUBLJANA**
Dunajska cesta 33. — Telefon številka 366. —
Skladišče „BALKAN“ 5027

Bronaste zuonove
vliwa najceneje in z dobavnim rokom od 2 do
5 mesecev

Zuonarna in liuarna,
St. Vid nad Ljubljano.

Preselitev trgovine!

Naznanjamo uljudno, da smo preselili svojo trgovino z železnino
s 25. julijem t. l. od Cankarjevega nabrežja štev. 1 v svojo lastno hišo v

Štritarjevo ulico štev. 7.

kjer bomo trgovino znatno razširili.

Prosimo sodobno za nadaljno naklonjenost, ter zagotovimo cenje-
nim odjemalcem najboljšo postrežbo. Z odličnim spoštovanjem

Breznik & Fritsch, trgovina z železnino.

POZOR!
Manufakturna trgovina!

NAJBOLJŠE, najcenejše in najsolidnejše manufak-
turno blago se kupi pri

Angeloslavu Hrastniku

KARLOVSKA cesta 8 (pri „Jerančiču“).

OLEUM

d. z. o. z.

industrijska trgovina

druga

Pisarna:

Pred Škofjo št. 1

(vis-a-vis magistrata)

LJUBLJANA

nudi

strojna in druga

industrijska olja

bencin-oleum maz

parafin

jodirana olja in su-

rovine za usnar-

Ljudska posojilnica v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

5%

Stanje hranilnih vlog nad 120,000.000.— kron.
Stanje rezervnih zakladov nad 1,100.000.— kron.